

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РОМАНИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Романија за поттикнување и заемна заштита на инвестиции,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 23 јануари 2002 година.

Бр. 07-339/1
23 јануари 2002 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Потпретседател
на Собранието на Република
Македонија,
Оломан Сулејмани, с.р.

ЗА К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РОМАНИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Романија за поттикнување и заемна заштита на инвестиции, склучен во Букурешт на 12 јуни 2000 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, романски и англиски јазик гласи:

ДОГОВОР**МЕЃУ****МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА****И****РОМАНСКАТА ВЛАДА****ЗА****ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ**

Македонската Влада и Романската Влада во натамошниот текст: "Договорни страни",

Со желба за интензивирање на стопанската соработка во заеднички интерес на двете Држави,

Со цел за создавање и одржување поволни услови за инвестиции на инвеститори од Државата на едната Договорна страна на државната територија на другата Договорна страна,

Имајќи ја предвид потребата за поттикнување и заштита на странските инвестиции со цел постигнување на стопански развој на двете Држави,

Се договорија за следново:

Член 1**Дефиниции**

За целите на овој договор:

1) Изразот "инвестиција" се однесува на било кој имот што го инвестирал инвеститорот на државата на едната Договорна страна на државната територија на другата Договорна страна, под услов инвестирањето да е извршено според законите и прописите на државата на другата Договорна страна, вклучувајќи посебно, но не и исклучиво:

а) подвижен и недвижен имот, како и други права *in rem*, како што се службености, хипотеки, гаранции, залози;

б) акции, удели или било кој друг облик на учество во компаниите;

в) побарувања кои гласат на пазри или услуги, а кои имаат економска вредност;

г) авторски права, заштитни знаци, патенти или други права на интелектуална сопственост, know how и good will;

д) концесии според јавното право, вклучувајќи концесии за истражување, за екстракција или за искористување на природни ресурси, како и други права доделени со закон, со договор или со одлука на властите во согласност со закон.

Било која промена на формата на инвестираните или реинвестираните средства не влијае на нивниот карактер како инвестиција.

2. Изразот "инвеститор" означува било кое физичко или правно лице од државата на едната Договорна страна кое инвестира на државната територија на другата Договорна страна.

а) Изразот "физичко лице" означува, во однос на двете Договорни страни, било кое физичко лице кое е романски граѓанин и респективно македонски државјанин, согласно со респективното државно законодавство на таа Договорна страна.

б) Изразот "правно лице" означува, во однос на двете Договорни страни, правно лице вклучувајќи претпријатија, компании, корпорации, деловни здруженија и/или други организации кои се основани или организирани согласно со респективното државно законодавството на една од Договорните страни и имаат свое седиште на државната територија на таа Договорна страна.

3. Изразот "приходи" означува износи кои се остваруваат од инвестициите, а особено, но не исклучиво, вклучува профит, камата, дивиденди, капитални добивки, лиценцни надоместоци и други надоместоци.

4. Изразот "територија" ја означува:

- за Македонската Влада, територијата на нејзината држава, вклучувајќи го копнениот, водениот и воздушниот простор, над кој таа остварува, во согласност со меѓународното право, суверени права и јурисдикција.

- за Романската Влада, територијата на нејзината држава, вклучувајќи го нејзиното територијално море и воздушен простор над нејзината територија и нејзиното територијално море на кое остварува суверенитет, како и надворешниот морски простор, епи-континенталниот појас и ексклузивните економски зони, на кои таа остварува, во согласност со нејзиното законодавство и меѓународното право, јурисдикција и респективно суверени права.

Член 2

Поттикнување и одобрување на инвестиции

1. Секоја Договорна страна на својата државна територија ќе ги поттикнува инвестициите на инвеститорите на другата Договорна Страна и ќе ги одобрува сите инвестиции согласно со своите национални закони и

2. Кога Договорната страна ќе го дозволи инвестирањето на својата државна територија, таа, согласно со своите национални закони и прописи, ќе издаде потребни одобренја, во врска со таквото инвестирање и со спроведување на лиценцни договори и договори за техничка, трговска или административна помош. Секоја Договорна страна, по потреба, ќе настојува да издаде потребни одобренја во врска со работата на консултанти или други квалификувани лица со странско државјанство.

Член 3

Заштита и третман на инвестициите

1. Секоја Договорна страна ќе ги заштитува, на својата државна територија, инвестициите на инвеститорите од другата Договорна страна извршени во согласност со нејзините национални закони и прописи и нема со неоправдани и дискриминаторски мерки го попречи управувањето, одржувањето, употребата, користењето, проширувањето, продажбата и, во краен случај, на ликвидацијата на таквата инвестиција.

2. Секоја Договорна страна, во рамки на својата државна територија, ќе обезбеди правичен и непристрасен третман на инвестициите на инвеститорите од другата Договорна страна. Овој третман не смее да биде понеповолен од третманот кој секоја Договорна страна го дава на своите сопствени инвеститори или на инвеститори од трета држава, доколку последниов е поповолен.

3. Третманот од став 1 и 2 на овој член нема да се применува на привилегии кои ги дава некоја од Договорните страни на инвеститорите на трети држави врз основа на нивното членство во или здружување во слободна трговска зона, царинска унија, заеднички пазар, или врз основа на постојни или идни спогодби кои се однесуваат на одбегнување на двојно оданочување или на други даночни прашања.

Член 4

Експропријација и надоместок

1. Ниедна Договорна страна не може да преземе мерки на експропријација, национализација или други мерки од исто значење (во понатамошниот текст: "експропријација") спрема инвестициите на инвеститорите на другата Договорна страна, освен во случај тие мерки да се преземени во јавен интерес, на правична основа, по законска постапка и ако е предвиден ефективен и адекватен надоместок.

Надоместокот мора да одговара на пазарната вредност на експроприраното вложување непосредно пред да е извршена експропријацијата или пред таа да стане општо познат факт. Надоместокот за штета вклучува и камата, пресметана на годишна LIBOR основа од денот на експропријацијата до денот на исплатата.

2. Износот на надоместокот ќе се одреди во конвертибилна валута, ќе биде слободно трансферибилен и ќе биде исплатен без неоправдано одлагање на овластено лице, без оглед на неговото живеалиште односно престојувалиште.

Исплатата на надоместокот ќе биде извршена "без неоправдано одлагање", доколку е ефектуирана во временски период кој по редовен тек на работите е потребен да се изврши преносот на средствата.

Наведениот временски период почнува да тече од денот на поднесување на барањето за надоместок и не смее да го надмине рокот од три месеци.

3. На инвеститорите на било која Договорна страна, кои ќе претрпат штета на инвестициите, на државната територијата на другата Договорна Страна, заради војна или друг оружен судир, состојба на државна загрозеност, побуна, востание или немири, им е обезбеден третман, во однос на реституција, обештетување, компензација или друг вид на надоместок, кој не е понеповолен од оној кој го имаат сопствените инвеститори односно инвеститорите од трета држава.

Исплатата на наведените надоместоци ќе се изврши без одлагање, во конвертибилна и слободно трансферибилна валута.

Член 5

Пренос

1. Секоја Договорна страна, на чија државна територија е извршено инвестирање на инвеститори од другата Договорна страна, на тие инвеститори ќе им дозволи слободен пренос на средствата во врска со инвестициите, а особено на:

а) влогот и дополнителните суми на пари потребни за одржување и проширување на инвестициите;

б) профити, камати, дивиденди, капитални добивки и други тековни приходи;

в) износите за враќање на кредити, вклучувајќи и камати, според важечки и документиран договор кој е во непосредна врска со одреденото инвестирање;

г) лицензни надоместоци (ROYALTIES) и провизии;

д) приходите од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестицијата;

ѓ) надоместоците од членот 4 на овој договор;

е) заработките на државјаните или граѓаните на едната Договорна страна на кои им е дозволена работа во рамки на инвестициите на државната територија на другата Договорна страна.

2. Преносите ќе бидат извршени без одлагање, во слободно конвертибилна валута според важечкиот курс на денот на преносот, во согласност со постапката која ја пропишала Договорната страна на чија државна територија инвестирањето е извршено, под услов да се намирени сите финансиски обврски спрема таа Договорна страна.

3. Договорните страни се согласни дека условите за извршување на преносот од ставот 1 и 2 на овој член не смеат да бидат понеповолни од условите за пренос кои се обезбедени на трансферите на инвестициите на инвеститорите од било која трета држава.

Член 6

Суброгација

1. Ако едната Договорна страна или нејзина овластена агенција изврши плаќање, по основ на склучен договор за гаранција или за осигурување, на било кој од нејзините инвеститори за инвестиции извршени на државната територија на другата Договорна страна, последнава ќе го признае таквиот пренос на права и побарувања од инвеститорот во корист на претходната Договорна страна или нејзината овластена агенција.

Договорната страна, или нејзината овластена агенција, на која, по пат на суброгација, се пренесени правата на инвеститор, има право на истите права како инвеститорот и за да ги оствари, мора да ги преземе и извршува сите обврски кои за него од таа осигурена инвестиција произлегуваат.

Другата Договорна страна ќе има право да ги пребие даноците и другите доспеани јавни давачки кои се обврска на инвеститорот.

2. Во случај на суброгација од став 1 на овој член, инвеститорот не е овластен за подигање тужба, ако за тоа не го овласти Договорната Страна или нејзината овластена агенција.

Член 7

Решавање на спорови помеѓу една Договорна страна и инвеститори на другата Договорна страна

1. Со цел решавање на инвестициони спорови, помеѓу Договорна страна и инвеститор од другата Договорна страна, ќе се одржат консултации помеѓу засегнатите страни, при што ќе се настојува, колку што е можно, случајот да се реши на пријателски начин.

2. Во случај кога спорот не може да се реши спогодбено, во рок од шест месеци од денот на писменото известување на другата Договорна страна за предметот на спорот, засегнатиот инвеститор, под свој избор, може да предложи спорот да се поднесе до:

- компетентен суд на Договорната страна на чија државна територија инвестицијата е извршена; или

- "ad hoc" арбитражен трибунал основан согласно со Арбитражните правила на Комисијата за меѓународно трговско право на ООН (UNCITRAL); или

- Меѓународен центар за решавање на инвестициони спорови (ICSID), согласно со Конвенцијата за решавање на инвестициони спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување на 18.03.1965 година во Washington D.C., во случај двете Договорни страни да ја

3. Во случај на поведување спор пред компетентен суд на Договорната страна на чија државна територија е инвестирано или пред меѓународна арбитража, изборот за една од двете постапки е дефинитивен.

4. Арбитражната одлука ќе се донесе врз основа на:

- одредбите на овој договор;
- националното право на Договорната страна на чија државна територија инвестицијата е извршена, вклучувајќи ги и правилата за судир на закони;
- правилата и општо прифатените начела на меѓународното право.

5. Арбитражната одлука е конечна и задолжителна за двете страни во спорот. Секоја Договорна страна е должна да ја спроведе арбитражната одлука според прописите на националното право.

Член 8

Решавање на спорови меѓу Договорните страни

1. Споровите меѓу Договорните страни кои се однесуваат на толкувањето и примената на одредбите на овој договор, ќе се решаваат со консултации и преговори по дипломатски пат.

2. Доколку Договорните страни, меѓу себе, не можат да постигнат спогодба во рок од шест месеци од започнувањето на спорот, врз основа на барање на било која Договорна страна, истиот ќе се поднесе до арбитражен трибунал, кој ќе биде конституиран на следниов начин:

Секоја Договорна страна ќе именува по еден арбитер, а така именуваните арбитри ќе именуваат претседател кој мора да биде државјанин на трета држава, која одржува дипломатски односи со двете Договорни страни.

3. Ако едната Договорна страна не именува арбитер, ниту одговара на повикот на другата Договорна страна тоа да го стори во рок од два месеци, арбитер ќе именува претседателот на Меѓународниот суд на правдата, на барање на Договорната страна која поставила арбитер.

4. Ако двата арбитри не може да се согласат за избор на претседател во рок од два месеци од нивното именување, на барање на било која Договорна страна, истиот ќе го именува претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

5. Ако во случаите од ставот 3 и 4 на овој член, претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од Договорните страни, именувањето ќе го изврши потпретседателот, а во случај на негова спреченост или во случај да е државјанин на некоја од Договорните страни, претседателот ќе го именува највисокиот по ранг судија на Судот, кој не е државјанин на некоја од Договорните страни.

6. Трибуналот ќе ја одреди сопствената постапка, зависно од другите одредби кои ги предвиделе Договорните страни. Трибуналот ќе донесува одлуки со мнозинство на гласови.

7. Одлуките на трибуналот се конечни и задолжителни на секоја Договорна страна.

8. Секоја Договорна страна ги поднесува трошоците за нејзиниот член на трибуналот и за нејзиното претставување во арбитражната постапка; трошоците за претседателот и останатите трошоци ќе ги поднесат во еднакви делови Договорните страни. Сепак, трибуналот може да одлучи поголем дел од трошоците да ги поднесе едната Договорна страна и оваа одлука ќе биде обврзувачка за двете Договорни страни.

Член 9

Поповолно право

Ако, покрај овој договор, домашното право на било која Договорна страна или постојните или идните обврски меѓу Договорните страни според меѓународното право содржат општи или посебни одредби кои на инвестициите на инвеститорите на другата Договорна страна им обезбедуваат поповолен третман од оној предвиден со овој договор, таквите одредби ќе се применуваат, во онаа мера во која се поповолни од одредбите на овој договор.

Член 10

Консултации и размена на информации

На барање од едната Договорна страна, другата Договорна страна веднаш ќе се согласи на консултации во врска со толкувањето и примената на овој договор.

На барање од едната Договорна страна, другата Договорна страна е должна да ги пружи потребните информации за националните закони, прописи, одлуки, административна пракса, постапка или политика чија примена влијае на инвестициите на кои се однесува овој договор.

Член 11

Примена

Овој договор ќе се применува на инвестициите на државната територија на Договорната страна, извршени во согласност со нејзините националните закони и прописи, од инвеститори од другата Договорна страна, пред или по стапувањето во сила на овој договор. Меѓутоа, Договорот нема да важи во однос на споровите настанати пред неговото стапување во сила.

Член 12

Влегување во сила

Овој договор влегува во сила со денот на примањето на последното известување на едната Договорна страна од другата Договорна страна за исполнување на сите внатрешни правни предуслови за влегување во сила на овој договор.

Член 13

Траење и престанок на Договорот

1. Овој договор останува во сила за период од десет (10) години од денот на неговото влегување во сила и ќе продолжи да важи за сличен период или периоди, освен ако една година пред истекување на почетниот или некој од последователните период, било која од Договорните страни ја извести другата Договорна страна за нејзината намера за откажување на Договорот.

Известувањето за откажување на Договорот влегува во сила по истекот на една година од денот кога другата Договорна страна го примила.

2. За инвестициите извршени пред престанувањето на важноста на овој договор, неговите одредбите ќе се применуваат и понатаму, за период од десет години од денот на престанувањето на неговата важност.

КАКО ПОТВРДА НА ШТО, долупотпишаните, овластени од нивните респективни Влади, го потпишаа овој договор.

Составен во БУКУРЕШТ на 12.06.2000г., во два оригинали, на македонски, романски и англиски јазик, при што секој од текстовите е подеднакво автентичен.

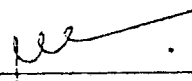
Во случај на несогласување при толкувањето, меродавен е англискиот текст на Договорот.

ЗА МАКЕДОНСКАТА
ВЛАДА

Министер за сообраќај и врски
Боби Спирковски

ЗА РОМАНСКАТА
ВЛАДА

Државен секретар во
Министерството за финансии
Себастијан Владеску

ACORD
ÎNТRE
GUVERNUL MACEDONEAN
ȘI
GUVERNUL ROMÂN
PRIVIND
PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA
RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

Guvernul Macedonean și Guvernul Român denumite în cele ce urmează "Părțile Contractante",

Dorind să intensifice cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor state,

Intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru investițiile investitorilor statului unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante,

Recunoscând necesitatea de a promova și proteja investițiile străine cu scopul de a crește prosperitatea economică a ambelor state,

Au convenit cele ce urmează:

ARTICOLUL 1

Definitii

În sensul prezentului Acord:

1. Termenul "investiție" înseamnă orice fel de activ investit de către un investitor al statului unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, cu condiția ca această investiție să fie efectuată în conformitate cu legile și reglementările legale ale statului celeilalte Părți Contractante și va include în special, dar nu exclusiv:

a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile precum și orice alte drepturi reale cum ar fi servituti, ipoteeci, garanții, gajuri;

b) acțiuni, părți sociale sau orice alt fel de participare în societăți comerciale;

c) drepturi de creanță sau orice prestație având valoare economică;

d) drepturi de autor, mărci de comerț, brevete sau alte drepturi de proprietate intelectuală, know-how și good will;

e) concesiuni de drept public, incluzând concesiuni privind prospectarea, extractia sau exploatarea resurselor naturale precum și toate celelalte drepturi acordate prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorității în conformitate cu legea.

Nici o modificare a formei în care sunt investite sau reinvestite activale nu va afecta caracterul lor de investiție.

2. Termenul "investitor" se referă la orice persoană fizică sau juridică a statului unei Părți Contractante care investește pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

a) Termenul "persoană fizică" se referă în legătură cu fiecare Parte Contractantă la orice persoană fizică care este național macedonean și respectiv cetățean român în conformitate cu respectiva legislație de stat a acelei Părți Contractante.

b) Termenul "persoană juridică" se referă în legătură cu fiecare Parte Contractantă la orice persoană juridică incluzând întreprinderi, societăți comerciale, corporații, asociații de afaceri și/sau organizații înființate sau organizate în conformitate cu respectiva legislație de stat a fiecărei Părți Contractante și își au sediul pe teritoriul statului acelei Părți Contractante.

3. Termenul "venituri" înseamnă sumele produse de o investiție și includ, în special dar nu exclusiv, profituri, dobândă, dividende, câștiguri de capital, redevențe și alte onorarii.

4. Termenul "teritoriu" înseamnă:

în ceea ce privește Guvernul Macedonean, teritoriul statului său inclusiv pământul, apa și spațiul aerian asupra cărora acesta își exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturile suverane și jurisdicția asupra unor astfel de suprafețe;

în ceea ce privește Guvernul Român, teritoriul statului său inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale asupra cărora acesta își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zonele economice exclusive asupra cărora își exercită jurisdicția, respectiv drepturile suverane, în conformitate cu propria sa legislație și dreptul internațional.

ARTICOLUL 2

Promovarea și admiterea investițiilor

1. Fiecare Parte Contractantă va promova investițiile efectuate pe teritoriul statului său de către investitorii celeilalte Părți Contractante și va admite astfel de investiții în conformitate cu legile și reglementările naționale legale.

2. Dacă o Parte Contractantă a admis o investiție pe teritoriul statului său, ea va acorda în conformitate cu legile și reglementările naționale legale autorizațiile necesare în legătură cu o astfel de investiție și cu realizarea înțelegerilor și contractelor de tranzacționare a licențelor pentru asistență tehnică, comercială sau administrativă. Fiecare Parte Contractantă va căuta, oriundă este necesar, să elibereze

авторизациите necesare вn лeгђтурђ cu активђтилe консультанђилор sau ale алор persoane calificate de националитe стрђинђ.

ARTICOLUL 3

Protejarea si tratamentul investitiilor

1. Fiecare Parte Contractantђ va proteja pe teritoriul statului sђu, investitiile efectuate, вn conformitate cu legile њi reglementђrile nationale legale, de cђtre investitorii celeilalte Pђrђi Contractante њi nu va afecta prin mђsuri nerezonabile sau discriminatorii, managementul, вntreђinerea, folosђђђa, posesia, extinderea, vђnzarea њi, dacђ este cazul, lichidarea unor astfel de investitiђ.

2. Fiecare Parte Contractantђ va asigura un tratament just њi echitabil pe teritoriul statului sђu, investitiilor investitorilor celeilalte Pђrђi Contractante. Acest tratament nu va fi mai puђin favorabil decђt cel acordat de fiecare Parte Contractantђ investitiilor efectuate de proprii investitori sau de cђtre investitorii unui stat terђ, dacђ acest din urmђ tratament este mai favorabil.

3. Tratamentul de la paragrafele 1 њi 2 ale acestui Articol nu se va aplica avantajelor pe care fiecare Parte Contractantђ le acordђ investitorilor unui stat terђ ca urmare a calitђђii de membru sau asociat la o zonђ de comerђ liber, uniune vamalђ, piaђђ comunђ sau la o convenђie existentђ sau viitoare de evitare a dublei impuneri ori la o altђ convenђie referitoare la fiscalitate.

ARTICOLUL 4

Expropriere si despђgubire

1. Niciuna din Pђrђile Contractante nu va lua mђsuri de expropriere, национаlizare sau orice altfel de mђsuri avђnd acelaђi efect (menђionate вn continuare "expropriere") вmpotriva investitiilor aparђinђnd investitorilor celeilalte Pђrђi Contractante, decђt dacђ mђsurile sunt luate вn interes public, pe o bazђ nediscriminatorie њi вn conformitate cu procedura legalђ њi cu condiђia ca aceste mђsurђ sђ fie luate contra unei despђgubiri efective њi adecvate.

О астрел де деспăгубире ва фи ехивалентă ку валореа де пиатă а инвеститии ехпроприате имедиат инainte де ехпроприере сау инainte ка ехпроприереа иминентă сă девинă цуносcută публие. Деспăгубиреа пенру пегубă инclude, де асеменеа, добанда еалкулатă пе базă LIBOR ануалă де ла дата ехпроприери и пѐнă ла дата плăџи.

1. Цунануул деспăгубире се ва стабиле ин валутă конвертибилă и либер трансферабилă и се ва плăџи фăрă интързиере нејустифиатă персоanei индрептăџите сă о премеасă, индиферент де решедиња сау домичилиул сăу.

О деспăгубире ва фи консидератă ка fiind фăcută "фăрă интързиере нејустифиатă" атуеи еанд ва фи ефетуатă интр-о периоадă консидератă ка нормалă пенру индеплинереа формалитăџилор де трансфер.

Аеастрă периоадă ва инеепе дин зиуа ин care ва фи инантатă solicitarea respectivă и ну ва пугеа депăши треи луни.

~~3. Инвеститорилор unei Пăрџи Contractante care суфери pierderi ale~~ инвеститиилор де пе териториул статули елеилалте Пăрџи Contractante даторате рăзбоиулор сау ални конфликт армат, а стăрии наџionale де ургентă, револтеи, инсуреџииеи сау рăсцоалеи ли се ва аорда, ин леѓăтурă ку реституиреа, индемнизатиа, деспăгубиреа сау алтă модалитате де soluџionare, уа тратамент ну маи пуџин фаворабил децат еел аордат инвеститорилор proprii сау инвеститорилор unui stat terџ.

Плăџиле резултате вор фи трансферабиле фăрă интързиере, ин валутă конвертибилă и либер трансферабилă.

ARTICOLUL 5

Transfer

1. Фиере Парте Contractantă, пе териториул статули сăруиа с-ау ефетуат инвеститии де сăтре инвеститорилор елеилалте Пăрџи Contractante, ва гаранта ацелор инвеститорилор трансферул либер ал плăџилор ин леѓăтурă ку аеастре инвеститии, ин специал ал:

a) капиталули и сумелор суплиментаре necesare пенру интретинереа и дезволтареа инвеститии;

b) profiturilor, dobânzilor, dividendelor, câștigurilor de capital și altor venituri curente;

c) fondurilor pentru rambursarea împrumuturilor inclusiv dobânda normală contractată și documentată, cu referire directă la o anumită investiție;

d) redevențelor și onorariilor;

e) sumelor rezultate din vânzarea ori lichidarea totală sau parțială a unei investiții;

f) despăgubirii prevăzute la Articolul 4;

g) câștigurilor naționalilor sau cetățenilor unei Părți Contractante care au permisiunea de a lucra în legătură cu o investiție de pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

2. Transferurile vor fi efectuate fără întârziere într-o valută liber convertibilă la cursul normal de schimb aplicabil la data transferului, în conformitate cu procedurile stabilite de Partea Contractantă pe teritoriul statului căruia s-a efectuat investiția, cu condiția ca toate obligațiile financiare față de această Parte Contractantă să fie îndeplinite.

3. Părțile Contractante se angajează să acorde transferurilor la care se face referire la paragrafele 1 și 2 ale acestui Articol, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat transferurilor provenite din investițiile efectuate de investitorii oricărui stat țară.

ARTICOLUL 6

Subrogare

1. Dacă o Parte Contractantă sau agenția desemnată de ea face o plată oricărui dintre investitorii săi pe baza unei garanții sau asigurări pe care a contractat-o în legătură cu o investiție efectuată pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, această din urmă Parte Contractantă va recunoaște valabilitatea subrogării în favoarea primei Părți Contractante sau a agenției desemnată de ea a oricărui drept sau titlu deținut de investitor.

Partea Contractantă sau agenția desemnată de ea care este subrogată în drepturile unui investitor va fi îndreptățită la aceleași drepturi ca și cele ale investitorului și în măsura în care exercită astfel de drepturi va face astfel subiectul obligațiilor investitorului ce decurg dintr-o astfel de investiție asigurată.

Cealaltă Parte Contractantă va fi îndreptățită să deducă taxele și celelalte obligații cu caracter public datorate și plătibile de către investitor.

2. În cazul subrogării astfel cum este definită la paragraful 1 de mai sus, investitorul nu va urmări o creanță decât dacă este autorizat în acest sens de către Partea Contractantă sau de către agenția desemnată de ea.

ARTICOLUL 7

Reglementarea diferendelor între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante

1. În scopul reglementării diferendelor relative la investiții între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, vor avea loc consultări între părțile interesate în vederea soluționării cazului, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

2. Dacă diferendele nu pot fi reglementate pe cale amiabilă în termen de șase luni de la data notificării scrise prin care cealaltă Parte Contractantă a fost informată cu privire la subiectul diferendului, investitorul în cauză poate propune, la propria sa alegere, ca diferendul să fie supus la:

- instanța judecătorească competentă a Părții Contractante pe teritoriul statului căruia s-a efectuat investiția; sau

- tribunalul arbitral "ad hoc" constituit în conformitate cu Regulamentul de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL); sau

- Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (ICSID) în conformitate cu Convenția pentru

Reglementarea Diferendelor relative la Investiții între State și Persoane ale altor State deschisă spre semnare la 18. 03.1965 la Washington DC, dacă ambele Părți Contractante au semnat această Convenție.

3. O dată ce diferendul a fost supus instanței judecătorești competente a Părții Contractante pe teritoriul statului căruia a fost efectuată investiția sau arbitrajului internațional, alegerea uneia sau celeilalte proceduri va fi definitivă.

4. Hotărârea de arbitraj se va baza pe:

- prevederile acestui Acord;
- legislația națională a Părții Contractante pe teritoriul statului căruia s-a efectuat investiția, inclusiv regulile relative la conflictele de legi;
- regulile și principiile universal acceptate de dreptul internațional.

5. Hotărârile arbitrale vor fi definitive și obligatorii pentru părțile la diferend. Fiecare Parte Contractantă se angajează să execute hotărârea în conformitate cu legislația sa națională.

ARTICOLUL 8

Reglementarea diferendelor între Părțile Contractante

1. Diferendele între Părțile Contractante privind interpretarea și aplicarea prevederilor prezentului Acord vor fi reglementate prin consultări și negocieri pe căi diplomatice.

2. Dacă ambele Părți Contractante nu pot ajunge la o înțelegere în termen de șase luni de la declanșarea diferendului între ele, diferendul, la cererea oricărei Părți Contractante, va fi supus unui tribunal de arbitraj care va fi constituit după cum urmează:

Fiecare Parte Contractantă va numi un arbitru, iar acești doi arbitri vor numi un președinte care va fi un național al unui stat terț, care întretine relații diplomatice cu ambele Părți Contractante.

3. Dacă una din Părțile Contractante nu și-a numit arbitrul și nu a dat curs invitației celeilalte Părți Contractante să facă această numire în

termen de două luni, arbitrul va fi numit, la cererea aceleși Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

4. În cazul în care ambii arbitri nu pot ajunge la o înțelegere privind alegerea președintelui în termen de două luni de la numirea lor, acesta din urmă va fi numit, la cererea oricărei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

5. Dacă, în cazurile specificate la paragrafele 3 și 4 ale acestui Articol, Președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să-și exercite respectiva funcție sau dacă este național al oricărei Părți Contractante, numirea se va face de către Vicepreședinte, iar dacă acesta din urmă este împiedicat să o facă sau dacă este național al oricărei Părți Contractante, numirea se va face de către judecătorul cu cea mai mare funcție din cadrul Curții care nu este național al vreunei Părți Contractante.

6. Sub rezerva altor dispoziții date de Părțile Contractante, tribunalul își va stabili propria procedură. Tribunalul își va adopta hotărârile cu majoritate de voturi.

7. Hotărârile tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru fiecare Parte Contractantă.

8. Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile propriului membru al tribunalului și ale reprezentării sale în procedurile arbitrale; cheltuielile președintelui și celelalte cheltuieli vor fi suportate în mod egal de către Părțile Contractante. Tribunalul poate să decidă, totuși, ca o proporție mai mare a cheltuielilor să fie suportată de către una din Părțile Contractante iar această hotărâre va fi obligatorie pentru ambele Părți Contractante.

ARTICOLUL 9

Prevederi mai favorabile

Dacă legislația națională a oricărei Părți Contractante sau obligațiile conform dreptului internațional, existente în prezent sau stabilite ulterior între Părțile Contractante, în plus față de prezentul Acord, conțin o reglementare, fie generală, fie specifică, care îndreptățește investițiile investitorului celeilalte Părți Contractante la

un tratament mai favorabil decât cel prevăzut prin prezentul Acord, o astfel de reglementare, în măsura în care este mai favorabilă, va prevala asupra acestui Acord.

ARTICOLUL 10

Consultări și schimb de informații

La cererea oricărei Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă va consimți imediat asupra unor consultări privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord.

La cererea oricărei Părți Contractante va avea loc un schimb de informații cu privire la impactul pe care îl pot avea legile, reglementările, hotărârile, practicile ori procedurile administrative sau politicile naționale ale celeilalte Părți Contractante asupra investițiilor reglementate de prezentul Acord.

ARTICOLUL 11

Domeniu de aplicare

Prezentul Acord se va aplica investițiilor de pe teritoriul statului unei Părți Contractante efectuate, în conformitate cu legile și reglementările naționale legale, de către investitorii celeilalte Părți Contractante, fie înainte, fie după intrarea în vigoare a acestui Acord. Totuși, Acordul nu se va aplica diferendelor care au apărut înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 12

Intrare în vigoare

Prezentul Acord va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care fiecare Parte Contractantă îi va comunica celeilalte că procedurile legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord au fost îndeplinite.

ARTICOLUL 13

Durată si denunțare

1. Presentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de zece (10) ani și va continua să fie în vigoare și ulterior pentru o perioadă sau perioade similare cu excepția cazului în care, cu un an înainte de expirarea perioadei inițiale sau a oricărei perioade ulterioare, oricare Parte Contractantă notifică celeilalte Părți Contractante asupra intenției sale de denunțare a Acordului.

Notificarea de denunțare va deveni efectivă la un an după ce a fost primită de către cealaltă Parte Contractantă.

2. Cu privire la investițiile efectuate înainte de data la care notificarea de denunțare a prezentului Acord devine efectivă, prevederile acestui Acord vor continua să fie în vigoare pentru o perioadă de zece ani de la data denunțării Acordului.

DREPT PENTRU CARE, subsemnații, pe deplin autorizați de către guvernele lor, au semnat acest Acord.

Semnat la București, în ziua de 12 Iunie 2000 în două exemplare originale, fiecare în limbile macedoneană, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretare, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU GUVERNUL
MACEDONEAN

B. Spivanova

PENTRU GUVERNUL
ROMÂN

[Signature]

AGREEMENT
BETWEEN
THE MACEDONIAN GOVERNMENT
AND
THE ROMANIAN GOVERNMENT
ON
THE PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS

The Macedonian Government and the Romanian Government, hereinafter referred as "the Contracting Parties",

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,

Intending to create and maintain favorable conditions for investments by investors of the State of one Contracting Party in the State territory of the other Contracting Party,

Recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both States,

Have agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement

1. The term "investment" means any kind of asset invested by an investor of the State of one Contracting Party in the State territory of the other Contracting Party, provided that this investment is made in accordance with the laws and regulations of the State of the other Contracting Party and shall include particularly, but not exclusively :

- a) movable and immovable property, as well as any other rights in rem, such as servitudes, mortgages, guarantees, pledges;
- b) shares, parts or any other kind of participation in companies;
- c) claims to money or to any performance having an economic value;

d) copyrights, trade marks, patents or other intellectual property rights, know-how and goodwill;

e) concessions under public law, including concessions to search for, extract or exploit natural resources as well as all other rights conferred by law, by contract or by decision of the authority in accordance with the law.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

2. The term "investor" refers to any natural or legal person of the State of one Contracting Party that invests in the State territory of the other Contracting Party.

a) The term "natural person" refers with regard to either Contracting Party to any natural person who is a Macedonian national and respectively Romanian citizen according to the respective state legislation of that Contracting Party.

b) The term "legal person" refers with regard to either Contracting Party to any legal person including enterprises, companies, corporations, business associations and/or organizations established or organized in accordance with the respective state legislation of either Contracting Party having their seat in the State territory of that Contracting Party.

3. The term "returns" means amounts yielded by an investment and in particular, but not exclusively, includes profits, interest, dividends, capital gains, royalties and other fees .

4. The term "territory" means :

- in respect of the Macedonian Government, the territory of its State, including land, water and airspace, over which it exercises, in accordance with international law, sovereign rights and jurisdiction of such areas.

- in respect of the Romanian Government, the territory of its State, including its territorial sea and the airspace above its territory and its territorial sea over which it exercises its sovereignty, as well as the contiguous zone, continental shelf and exclusive economic zones over which exercises its jurisdiction, respectively sovereign rights, in accordance with its legislation and international law:

ARTICLE 2

Promotion and Admission of Investments

1. Each Contracting Party shall promote, in its State territory, investments made by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its national laws and regulations.

2. When a Contracting Party shall have admitted an investment in its State territory, it shall grant in accordance with its national laws and regulations the necessary permits in connection with such an investment and with the carrying out of licensing agreements and contracts for technical, commercial or administrative assistance. Each Contracting Party shall, whenever needed, endeavor to issue the necessary authorisations concerning the activities of consultants and other qualified persons of foreign nationality.

ARTICLE 3

Protection and Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall protect within its State territory, investments made in accordance with its national laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale and should it so happen, liquidation of such investments.
2. Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment, within its State territory, of the investments of the investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favorable than that granted by each Contracting Party to investments made by its own investors or by investors of a third State, if this latter treatment is more favorable.
3. The treatment of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply to privileges which either Contracting Party accords to investors of a third State because of its membership in, or association with, a free trade area, customs union, common market or to an existing or future convention on the avoidance of double taxation of an convention on other fiscal matters.

ARTICLE 4

Expropriation and Compensation

1. Neither of the Contracting Parties shall take, measures of expropriation, nationalization or any other measures having the same effect (hereinafter referred to as "expropriation") against investments belonging to investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest, on a non-discriminatory basis and under due process of law and provided that provisions be made for effective and adequate compensation.

Such compensation shall amount to the market value of the expropriated investment immediately before the expropriation or the impending expropriation become public knowledge. The compensation for damage includes also the interest calculated on the annual LIBOR basis from the date of expropriation to the date of payment.

2. The amount of compensation shall be settled in the convertible currency and freely transferable and paid without undue delay to the person entitled thereto without regard to its residence or domicile.

A compensation shall be deemed to be made "without undue delay" if effected within such period as is normally required for the completion of transfer formalities.

The said period shall commence on the day on which the relevant request has been submitted and may not exceed three months.

3. Investors of either Contracting Party who suffer losses of their investments in the State territory of the other Contracting Party due to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded, with respect to restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment which is no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third State.

Resulting payments shall be transferable without delay, in the convertible and freely transferable currency.

ARTICLE 5

Transfer

1. Each Contracting Party, in whose State territory investments have been made by investors of the other Contracting Party, shall grant those investors a free transfer of the payments relating to these investments, particularly of:

a) the capital and additional sums necessary for the maintenance and development of the investment;

b), profits, interests, dividends, capital gains and other current income;

c) funds in repayment of loans including interest regularly contracted and documented and directly related to a specific investment;

d) royalties and fees;

e) the proceeds from a total or partial sale or liquidation of an investment;

f) compensation provided for in Article 4;

g) the earnings of nationals or citizens of one Contracting Party who are allowed to work in connection with an investment in the State territory of the other Contracting Party.

2. Transfers shall be effected without delay in a freely convertible currency in the normal applicable exchange rate at the date of the transfer, in accordance with the procedures established by the Contracting Party in whose State territory the investment was made, provided that all financial obligations toward this Contracting Party have been fulfilled.

3. The Contracting Parties undertake to accord to transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article a treatment no less favorable than that accorded to transfers originating from investments made by investors of any third State.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to any of its investors under a guarantee or insurance, it has contracted in respect of an investment made in the State territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize the validity of the subrogation in favour of the former Contracting Party or its designated agency to any right or title held by the investor.

The Contracting Party or its designated agency that is subrogated in the rights of an investor shall be entitled to the same rights as those of the investor and to the extent that they exercise such rights they shall do so subject to the obligations of the investor pertaining to such insured investment.

The other Contracting Party shall be entitled to set off taxes and other public charges due and payable by the investor:

2. In the case of subrogation as defined in paragraph 1 above, the investor shall not pursue a claim unless authorised to do so by the Contracting Party or its designated agency thereof.

ARTICLE 7

Settlement of Disputes between one Contracting Party and an Investor of the Other Contracting Party

1. For the purpose of solving disputes with respect to investments between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party, consultations will take place between the parties concerned, with a view to solving the case, as far as possible, amicably.

2. If the disputes cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification by which the other Contracting Party has been advised about the subject of the dispute, the investor concerned may suggest, at his own choice, that the dispute be submitted to :

- the competent court of the Contracting Party in the State territory of which the investment has been made; or

- the "ad hoc" arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or

- the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), in accordance with the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of the other States open for signature since 18.03.1965 in Washington DC, if both Contracting Parties have signed this Convention.

3. Once the dispute has been submitted to the competent court of the Contracting Party in whose State territory the investment was made or to international arbitration, the choice of one or the other procedure will be definitive.

4. The arbitration award shall be based on:

- the provisions of this Agreement;
- the national law of the Contracting Party in whose State territory the investment was made, including the rules relative to conflicts of law;
- the rules and the universally accepted principles of international law.

5. The arbitration decisions shall be final and binding for the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the decision in accordance with its national law.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between Contracting Parties

1. Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation and application of the provisions of this Agreement shall be settled by consultation and negotiation through diplomatic channels.

2. If both Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute between themselves, the dispute shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitration tribunal which shall be constituted as follows

Each Contracting Party shall appoint an arbitrator and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a national of a third State, which maintains diplomatic relations with both Contracting Parties.

3. If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

4. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

5. If, in the cases specified under paragraphs 3 and 4 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function, or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented or if he is national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a national of either Contracting Party.

6. Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure. The tribunal shall reach its decisions by a majority of votes.

7. The decisions of the tribunal are final and binding for each Contracting Party.

8. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of the chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

More Favorable Provisions

If the domestic law of either Contracting Party, or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement contain a regulation, whether general or specific entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favorable than is provided for by this Agreement, such regulation shall to the extent that it is more favorable prevail over this Agreement.

ARTICLE 10

Consultations and Exchange of Information

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to consultations on the interpretation or application of this Agreement.

Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the national laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or policies of other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

ARTICLE 11

Scope of Application

The present Agreement shall apply to investments in the State territory of a Contracting Party made in accordance with its national laws and regulations by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of this Agreement. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 12

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the latter date on which either Contracting Party notifies the other that its internal legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

ARTICLE 13

Duration and Denunciation

1. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force thereafter for a similar period or periods unless, one year before the expiration of the initial or any subsequent period, either Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to denounce the Agreement.

The notice of denunciation shall become effective one year after it has been received by the other Contracting Party.

2. In respect to investments made prior to the date when the notice of denunciation of this Agreement become effective, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of denunciation of this Agreement.

IN WITNESS THEREOF, the Undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in BUCHAREST on 12.06.2000 in two originals, each in Macedonian, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In a case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR
THE MACEDONIAN GOVERNMENT

B. SPIJKOVSKI

FOR
THE ROMANIAN GOVERNMENT

[Signature]

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија"